

MÉREGTELENÍTŐ

2025.09.szám

KEDVES OLVASÓ!

Bizonyára Neked is kedvenc évszadod az Ősz, még ha éppen nem is akkor jöttél erre a világra. Én akkor születtem, igaz, már inkább a sötétebb, novemberi időszakban, mégis nagyon szeretem az őszi színeket. Legszebb kirándulásaink ezekben a vörös-barna-sárga természeti színekben maradtak meg az emlékezetemben.

Az élet gazdagsága, születése Tavasszal nagyon megérint. A Nyár pompája, teljessége az idei égető kánikulában már veszített vonzerejéből. De az Ősz lángolása ilyentájt lelket-szívet betöltő, gazdagító. Igen, jön utána a lehullás, a lassú elmúlás is. Eliramlik az Élet, ahogy a költő olyan szépen jellemzi ezeket az őszi jelenségeket. De ha gazdag volt, ha rengeteg termést, szép emléket hagyott maga után, akkor bele simulunk az élet rendjébe. Jó hát visszaemlékezni így életünk őszén is a sok-sok szépségre, felidézni a hűvös reggeleket, a még melegítő délutáni napot. No, és az újra találkozást barátokkal, osztálytársakkal, élménybeszámolókat tartani.

De nekem az ősz jellemzői között az osztálytermek, tankönyvek, füzetek jellegzetes illata is fontos. Gondolom, ma már minden másként van, hisz az okos telefonok napi kapcsolatot jelenthetnek a „harcostársak” között. És a mai osztálytermek is – bár a kifestés gondolom, most is megtörténik – de más berendezésűek, más hangulatot árasztanak. A mai gyerekek majd erre fognak szívesen emlékezni – reméljük!!

Olvasó, élvezd ki még a szeptemberi ősz adódó szépségeit!

Jó újra kezdést kívánok gyerekek, felnőttek és az én korosztályom időseinek egyaránt. Mentsük el jó „mappába”, biztonságos helyre a sok szép élményünket!

Kosztolányi Dezső: SZEPTEMBER ELEJÉN

A hosszú, néma, mozdulatlan ősz
aranyköpenybe fekszik nyári, dús
játékai közt, megvert Dárius
és nem reméli már, hogy újra győz.

Köröskörül bíbor gyümölcse ég
s nem várja, hogy a kedvét töltse még
a csönd, a szél, a fázó-zöldes ég

fülébe súg, elég volt már, elég
s ő bólogat, mert tudja-tudja rég,
hogy egy az élet, a kezdet s a vég.

Nekem se fáj, hogy mindent, ami szép
el kell veszítenem. A bölcsesség
nehéz aranymezébe öltözöm
s minden szavam mosolygás és
köszönöm.

Olvasó, ha teheted, lapozd vissza az augusztusi számban a **H. Boulad által írt „Az idő bölcsessége”** c. bölcsekedést. Ime a folytatása, minden szava kincs:

A megismerés ideje. A tanulás még nem jelent megismerést. Paul Claudel a “connaître” (tudni, ismerni, megismerni) francia szóból, azt fölbontva, mély értelmet olvas ki: “con-naître”, azaz “együtt megszületni. Tehát a francia szóelemzés szerint valakit megismerni annyi, mint vele megszületni, vele együtt újra kezdeni, mert minden megismerés belemerül az időbe.

A természet iskolája bőven nyújt erre példákat, mert minden változás lassú folyamat: lassan lesz éjszaka, lassan telik vagy fogy a hold, és nemigen van olyan növény, amelynek növekedését pusztá szemmel követni tudnánk,; napokig kell várnunk, hogy egy növekedést felismerhessünk.

Kell, hogy minden tudás egy megismerési folyamat eredménye legyen, amely saját szívünkön megy át és húsunkká, vérünkkelé válva önmagunk részét alkotja. Rázzuk le minden olyan tudás terhét, amely csak futólag érintett bennünket, mert nem hoz az nekünk semmi jót!

Itt rejlik a különbség a valódi műveltség meg a tanult tudás között. A műveltség egy lény határtalan növekedését jelenti, amely ismeret-folyamaton, szerves asszimilációban és eleven integrációban alakul ki, amelyet az ember mélyen átmunkált és közben megszeretett. A tanultság ezzel szemben csak gyakran teljesen különböző és ráadásul feldolgozatlan anyagmennyiségek összehalmozása egy bizarr csomagban, amely nem ér többet, mint egy lexikon.

Ugyanez érvényes a szemlélődésre, a másik ember belső megismerésére és megélésére is. Senkit sem lehet megismerni első nekifutásra, mert az illetőnek *időre* van szüksége, hogy megnyílják és lelkét kitapinthatjuk. Szerető, türelemben gazdag kivárással van szükség, amíg bepillantunk egy másik ember misztériumába és igazi létalapjába.

Az eddig mondottak ugyanúgy vonatkoznak Isten megismerésére is. Nagyon sok idő kell ahhoz, hogy Istenre találjunk és ez az idő az *ima* ideje. A sietős istenkeresőnek nem nyilatkoztathatja ki magát a LEGFŐBB LÉNY, de aki időt akar szánni rá, az teljes befogadást nyerhet az isteni titokba.

...Mi kell ahhoz, hogy Isten megjelenhessen az ember előtt? Megállni, pihenni, semmit sem tenni, aludni és álmodni! Miért gondoljuk manapság, hogy Isten nincs már jelen közöttünk? Hányan érdeklődnek utána és szeretnék, ha kinyilatkoztatná magát nekik, mint azoknak az embereknek valamikor.... Némelyik sietős ember talán a supermarketban szeretné megvásárolni Istent, ott, ahol minden más kapható. Ezeknek bizonyára a computer-ima ellen sem lenne kifogásuk, mert ez fáradságot és időt takarítana meg, és manapság a kapcsolókhoz és nyomógombokhoz vagyunk szokva... Mikor lesz végre imaautomata automatikus meghallgatással?

“Uram, fogd rövidre! Három szó nekem elég!!! – akárcsak az a fiatalember, aki így szól szíve választottjához “Gyere, dönts azonnal! Szeretsz vagy nem

szeretsz!” Jelen világunk időmegtakarítást szeretne még a legintimebb életszférában is: szerelemben, imában.... De éppen ezeknek a területeknek kell idő, sok megfelelő idő, a legmegfelelőbb idő!

Mindkettő, mind a szerelmi élmény, mind az ima élménye *szabad* az ember számára, ingyen kapható, mint életünk minden alapvető értéke: zene, költészet...a levegő, amelyet belélegzünk. És folyamatosan éppen ezek azok a dolgok, amelyek bensőleg építenek és táplálnak minket; egyedül ezek növesztenek igazi emberré. Bár felismernénk, hogy *időt kell szánnunk* ezeknek az értékeknek, az imának, a szerelemnek, a szemlélődésnek, az álmódózásnak, nehogy megkérgesedjünk, belsőleg merevvé váljunk és már csak mechanikusan imádkozzunk, hamisan szeressünk.

Forrásunk csak akkor frissíthet fel és táplálhat, ha tudatosan rátalálunk. Így munkánk, életünk produktívabb lesz, idegeink oldottabbak, embertársi kapcsolataink szívélyesebbek, mosolyunk igazibb, és kisugárzott szeretetünk felmelegíti környezetünket. Hogyan lesz ez lehetséges? Úgy, ha az ember reggelente fél órát ISTENNÉL tölt, Istennel van, aki az ember forrása. Ehhez idő kell, sőt bizonyos idő az előkészületre is, hogy lassan ráhangolódjunk és valóban bejussunk az ima súlypontjába, AZ EMBER ÉS AZ ISTEN találkozási pontjába.

Ha valami zavaros folyadékkal telt poharat tartanak a kezükben és szeretnék, hogy letisztuljon, kinek jutna eszébe, hogy folyton rázza? Inkább leállítjuk és nyugton hagyjuk, legyen idő, hogy a folyadékban levő szilárd anyagok leülepedhessenek. Az emberek viszont rázzák a világegyetemet és azt hiszik, hogy közben rátalálnak Istenre.

Hányan kérdezték már tőlem: *“Bizonyítsa be nekem Istent! Mutassa meg, hol található az életemben, hol?”*

És nem felelhetek mást, mint csak ezt: *“Türelem! Emberi tapasztalat az Isten, nem pedig tárgy, még csak nem is a szemlélődés tárgya.*

Maradj egészen csendben és meglátod, hogy kinyilatkoztatja magát neked, ha sok időt szentelsz rá!

Nem kívülről jön el hozzád, hanem belülről, saját lényedből jön föl, és csak ezen a belső úton látod meg közeledését, megéled, megismered Őt. Amit kívülről akarsz elérni, az nem Isten, hanem csak egy-egy szó róla, istenfogalom, kép, bálvány... A valódi Isten olyan valóság, amely szíved közepéből virágzik ki, lényed mélységéből. Felismerheted! Csakis ez az Isten tölthet be téged!”

Sajnos, ez mind nem megmagyarázható, nem átültethető, hanem csakis saját tapasztalat alapján ragadható meg. Szánj erre időt! ISTEN TAPASZTALAT, minden nap új tapasztalat, mert Isten nekünk, embereknek nem egyszer s mindenkorra nyújtja magát; mi nem bírjuk Őt befogadni.

“Naponta újra kell hívnom az eltűnt Istenséget.”(Friedrich Hölderlin)

Ez egyben ismertetőjel is, mert ha Isten nem jelentene számunkra mindennap valami egészen újat, akkor az, amit mi Istennek hívnánk, egész bizonyosan nem Ő lenne. Az igazi Isten az a realitás, aki mindig újonnan

ébred fel bennünk.

...Az ima követelménye a lelki béke és a csönd, különben nem időzhetünk Isten jelenlétében. Ez a béke túllép bármiféle időn. Itt nem a mi objektíve mérhető időnkre gondolok, hanem a körülöttünk folyó idő múlásának szubjektív megélésére és arra a bizonyosságra, hogy mi magunk idő nélküliek vagyunk.

A kiránduló tud gyors léptekkel futni anélkül, hogy sietne. Neki az út a fontos, maga a könnyed futás, ami egyáltalában nem célhoz kötött.

Tanuljunk meg úgy élni napjainkat, mint a kiránduló!

Azt mondják majd, hogy ez teljesen lehetetlen, és én megkérdezem önöket, hogy egyáltalában próbálták már? Én magam gyakorlom, és mondhatom, hogy LEHETSÉGES! Ha nagyon gyorsan mozgok is, belülről a fenti, Antoine Bloom által leírt és javasolt kiránduló ritmus szerint élek. Különbség van a fürge mozgás és az ideges rohanás között, és napjaink ideges sietsége sok feszültség és pánikszerű félelem oka. Az az egyéni tempó, melyben valaki munkáját végzi, teljesen mentes lehet ettől, és végbemehet valódi belső nyugalommal. És ha ellenvetik, hogy határidős a munkájuk, szorít az idő, akkor ez egy okkal több, hogy dolgukat megfontoltan és belső összeszedettséggel végezzék. Tudjuk tapasztalatból mindnyájan, hogy a nagy sietségben már sok minden félresikerült vagy teljesen elromlott.

Minden intő jel, hogy létezésünknek szüksége van bizonyos ritmusra, a nyári szabadságát töltő ember belső nyugalmanak ritmusára, és ez az **idő bölcsessége**. Kedves Barátaim. Az időnek van valami nagy bölcsessége, de mivel ezt mi még nem fedeztük fel, feszültséggel terhelt lények vagyunk és gyakran állunk szorongásos állapot hatása alatt. Korunk az ideges zavarok, a depressziók és neurózisok kora, a rosszkedv és az agressziók kora, pedig milyen **egyszerű** lenne másképpen és jobban élni! Jobb közérzet, eredményesebb munka, jobb embertársi kapcsolatok!

Ülj le és mondd magadnak, hogy te most teljes nyugalmat akarsz! Mondd magadnak: „Én itt vagyok Isten jelenlétében, itt vagyok önmagam jelenlétében, itt vagyok mindannak jelenlétében, ami engem ebben a térben körülvesz. „(Antoine Bloom)

Azért idézem Önöknek ezt a mondatot, mert magam is gyakoroltam nemrégiben és ajánlani szeretném Önöknek. Próbálják meg! Próbálják meg, hogy a legnagyobb feszültség és a határidő gyilkos szorításának pillanatában 15 perces szabadidőt engedélyezzenek maguknak! Tudom, hogy néhányan Önök közül ezt elvetik, mint óriási képtelenséget, sőt ostobaságot, mégis azt mondom: nem ostobaság, hanem bölcsesség! Töltsenek 15 percet a nyitott ablaknál és fedezzék fel egy egyszerű lepke röptét, majd kövessék egy kis felhő finom elváltozásait a szemben lévő ház fölött! Lélegezzék be mélyen szemlélődésük tárgyát, és már 5 perc múlva megállapíthatják, milyen nyugodt az élet és milyen szép a világ! Munkájuk ezután sikeres lesz, jobban tudják majd teljesíteni a határidőt! Munkánkat nem állíthatjuk meg, akárcsak a Föld forgását sem, és nem is lenne rá logikus okunk. Megállítani csak *magunkat*

tudjuk, saját akaratunk szabad elhatározásából. Csak éppen hiányzik ez az akarat...

... A jó főnökök nem intelligensebbek, mint más, még csak nem is feltétlenül tehetségesebbek, de értenek hozzá, hogy a nehéz helyzetekben hideg fejjel és erős idegekkel rendelkezzenek, ezért nem “veszítik el a fejüket” és nem hagyják, hogy “kiboruljanak” – ahogy mondani szokás. A legveszettebb pillanatokban sem veszítik el tartásukat, megőrzik mosolyukat, nyugalmaikat, szilárdságukat, mert csak így találhatók jó megoldások és csitulnak el a hullámok, mint ahogyan Jézus tette, felállva a billegő bárkában...

Napjaink stressz állapota mindennap könyörtelenül fenyegeti az emberi lelket, ez a mai életritmus gyümölcse. Elképzelek ehhez egy “**világkereket**”, amely szüntelenül forog. Ha a kerék külső szélén vagyok, akkor kényszerülök annak minden mozgását vele együtt csinálni és végigpörget az egész világon. De ha a kerék közepén vagyok, akkor minden forog körülöttem, de én magam pihenek. Az imádságban találok meg ezt a helyet a központban. Az én központom ez, az én tengelyem! A világ köröz körülöttem, és én látom, hogy az emberek hogyan hagyják magukat vaktában sodortatni, míg én magam mély lelki békében élek....Életem továbbra is kavargó marad, ezen nem változtathatok, de a középpontból jobban rendezhetem el.

Sajnos, a mai emberek középpont nélkül, irány nélkül, fej nélkül léteznek. A *peremen* élnek, nem a középpontban, holott egész életünk titka az, hogy megtaláljuk középpontunkat, és ott lehorgonyozzunk – mégpedig örökre. Az *ima célja nem az, hogy fél órát ajándékozzunk az Úrnak, hanem hogy elmerüljünk magunkban, saját lényünk centrumában horgonyozzunk le.*

Ez a célja és feladata a félórás reggeli imának, hogy azután egész nap ebben a középpontban maradjak, *viharállón*. Béke árad ki napomra, mert magamat ide tudatosan behelyeztem, és így tartós imaállapotban maradok.

Amit én ebben a fejezetben ki akartam emelni reflexióimmal a *szeretet* idejéről, a *meghallgatás* idejéről, az *ima* idejéről, az *élet* idejéről, az bizonyos létformát érint, egy adott életstílust, amelynek segítségével olyan lelki magatartáshoz juthatunk el, amely önmagában már ima. Ha egyszer elérték ezt az állapotot, akkor minden, amit tesznek, valami igen sajátos fényben fog fürdeni. Életük a határidők szorítása ellenére *játékká és költészetté* válhat, életük *liturgia* lehet. Nagyon szeretem a “liturgia” szót, mert egy liturgia során minden nyugalomban és méltósággal megy végbe.

Ha értek hozzá, hogy liturgiát csináljak hétköznapijaimból, akkor ezt én csodálatos ünnep szintjére emelem. Akár dolgozom, akár eszem, vagy iszom, akár megbeszélhiválom van, ritmust és belső békét adok a cselekménynek, tudva, hogy a LÉT SZIVÉBEN vagyok, ott, ahol egészen csend van. Onnan tud majd lényem kisugározni valamit mások részére: **BÉKÉT.**

/H. Boulad: Minden kegyelem/

„A dolgok a végén mindig rendbe jönnek.
És mi van, ha nem?
Akkor még nem vagy a végén.”
(Jeannette Walls: Az üvegpalota)

ooo

A napokban a Mária rádióban hallottam egy csodálatos asszonyról szóló történetet. Nem tudom, ki írta, a kezdetét nem hallottam, az íróját sem tudom. Megdöbbsent, mennyire ismétlődhetnek sorsok, események. Hány embernek jut osztályrészül egy nagy, szomorú veszteség, és ebből egy óriási lehetőség a kiteljesedésre.

Erről jutott eszembe: ismerhettem én is egy ilyen asszonyt, egy ilyen történetet:

Ica Nővér

Sok évig dolgoztunk együtt a Művese Osztályon. Kedveltük egymást, nem voltak problémák a kapcsolatunkban. Kemény asszony volt. Fantasztikus erővel tette a dolgát a munkahelyén is, és a magánéletében is. Unokái kicsik voltak még, amikor szüleik – Ica lánya és veje - autóbalesetben meghaltak. Nem volt kérdés számára, hogy a kis iskolás fiút és kislányt megáhozz vegye. Bizony, nem lehetett könnyű újra kis gyerekekkel foglalkozni, a megsebzett gyermeki lelkeket szeretni, taníttatni, igazi otthont biztosítani nekik. Segíteni hivatásukat megtalálni.

Ma már mindketten erős jellemű, diplomás emberek.

Az élet tovasodott bennünket, de telefonon tartottuk a kapcsolatot. Névnapiokon, ünnepek előtt rendszeresen hívtuk egymást. Kiöntötte a szívét, beszámolt az életükről. Mindent jelentettek Neki az Unokák.

Tavaly Margit napkor hosszan mesélt. Mondtam, hamarosan, Ilona napkor újra beszélgetünk. Aztán heteken át hívogattam, de nem sikerült elérni. Tudtam, sok betegséggel küzd, nagyon aggódtam Érte, míg végül – az internet világában nem nehéz – megtaláltam a leányunokát. Megtudtam a szomorú valóságot – Icának már nincs több dolga itt a földi létben.

Már nem beszélhettük meg az élete eseményeit – odaátrol bizony nem jönnek át hozzánk a hírek.

Az idei Ilona napon mégis sok szeretettel gondoltam Rá. Kívánom áldozatos és eredményes élete jutalmául a rátalálást Arra, Aki betöltheti mindnyájunk szívét végtelen szeretetével.

Kosztolányi Dezső: ILONA

Lenge lány,
aki sző,
holdvilág
mosolya:
ezt mondja
a neved,
Ilona,
Ilona.

Lelkembe
hallgatag
dalolom,
lallala,
dajkálom
a neved
lallázva,
Ilona.

Minthogyha
a fülem
szellőket
hallana,
sellőket,
lelkeket
lengeni,
Ilona.

Müezzin
zűmmög így:
„La illah
il’ Allah”,
mint ahogy
zengem én,
Ilona,
Ilona.

Arra, hol
feltűn és
eltűn a
fény hona,
fény felé,
éj felé,
Ilona,
Ilona.

Balगतag
álmaim
elzilált
lim-loma,
távoli,
szellemi
lant-zene,
Ilona.

Ó az *i*
kelleme,
ó az *l*
dallama,
mint ódon
ballada,
úgy sóhajt,
Ilona.

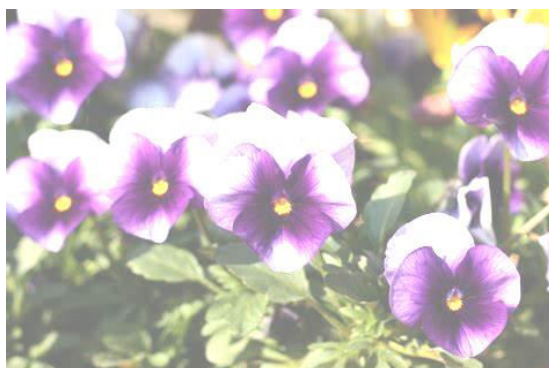
Csupa *l*,
csupa *i*,
csupa *o*,
csupa *a*,
csupa tej,
csupa kéj,
csupa jaj,
Ilona.

És nekem
szín is ez,
halovány
kék-lila,
halovány
anilin
ibolya,
Ilona.

Vigasság,
fájdalom,
nem múlik
el soha,
s balzsam is
mennyei
lanolin,
Ilona.

Elmúló
életem
hajnala,
alkonya,
halkuló,
nem múló
hallali,
Ilona.

Lankatag
angyalok
aléló
sikolya.
Ilona,
Ilona,
Ilona,
Ilona.

Adorjányi Erzsébet: A boldogság rabjai

Legyünk a béke rabjai,
Rabok, akik sosem szabadulnak.
Ott, hol árnyékként sem él a bánat,
S a rossz dolgok sorra elavulnak.

Legyünk rabjai a vágnak,
Ott, ahol féktelen a képzelet,
Álmodj gyémántként csillogó reményt,
Mert élni álmok nélkül nem lehet.

Legyünk a boldogság küldöncei,
Kik nevetve körtáncukat járkák,
Kik féltve őrzött vágyaikat
Mind valóra váltják.

S vágytól égő szemeidben
Hadd lássak még vad erőt,
Hogy nem látod a lehetetlent és
Büszkén állsz a gát előtt.

Legyél olyan, mint vad folyó,
Mi lemossa a partot,
Mi mindent visz, pedig ő is csak
Egy irányba tartott.

Legyünk az elégedettség rabjai,
Rabok, akik boldogságban úsznak,
Ott, hol árnyékként sem él a bánat,
S a rossz dolgok sorra elavulnak.

Gelléri Andor Endre – Találkozás száz évvel

Az országúton jött felém. Csavarogni voltam, szabad vasárnapjaim egyikén. A méhészetet akartam megnézni Gödöllő mellett; rossz helyen szálltam le hozzá; s a szikkadt, fénytől zsizsergő úton egy útitársam támadt, aki száz éves. Nem nézett ki többnek hetvennél. Kezében egy nagy fokost mimelő bot volt. Azon óvatos parasztbetűkkel rovátkák.

Megtudtam, hogy ez a bot a magával hurcolt sírfája. Íme, rajta áll az ő neve: Bárány János. Születési éve (1834 január 17), világrajöttének helye: Kál.

S így hosszában a boton ez a vésés: Isten kegyelméből élő.

Beszéde meglepően gyors, egyszerű s elég mélyhangú.

Nem millió ránc halmaza az arca. Csak a tekintete körül ülnek mélyebb barázdák, az idő ekéje hasította a bőrébe. S mintha az ajka elkopott volna, vékony a sok beszédűl és sóhajtozástól.

- Ezzel a bottal biztosítom magam, ha leeselek valahol az úton, hogy tudják, nem kutya dögölt meg, hanem ember.

- Tudom én, mondja s végigpillant rajtam, hogy a fiatalurat érdekli, miként értem meg a száz esztendőt. Azt hiszem, nincs ennek titka: eddig elkerült a kaszás.

- Ennek a mondásnak meg, hogy Isten kegyelméből élő, megvan a maga története.

Három vármegyét járt be koldulva az öreg. Ezt a nagy földet úgy ismerte, mint a saját tenyerét. Egyszer, hallotta, hogy kidobolnak egy szép hold szöllőt, amin valami kunyhó féle is állt. Elment a főjegyzőhöz s megmondta: megveszi. Kérdezte tőle a főjegyző: Honnan van magának ilyen sok pénze. - Három vármegyét koldultam végig húsz év óta, innen van. - Mert, mondja a főjegyző, ide be kell vezetnem, hogy miből él, azaz miből szerezte ezt a sok pénzét.

- Gondolkozott kicsit a főjegyző úr, aztán belévágta a tollát abba a tentás flaskójába s azt írta be foglalkozásnak: Isten kegyelméből élő. S most szokott paraszti fordulatot vesz az élete.

Fiával együvé költözik s a menyé nem bírja az öreget.

- Nagyon fáj a szívem a szép földért, gondoltam ott fogok én meghalni, dehát hovatovább odakerültem volna az ólba a malacok mellé. Meg aztán, talán ez a hosszú élet titka, sohase bírtam a zsörtölődést. Így ha vándoroltam, a hegyek semmitse szóltak, meg az utak se civakodtak... a menyem meg folyton és mindig... fogtam magam s elmentem újra a főjegyző úrhoz. Adjon ismét ki nekem egy kolduló levelet.

- Hohó, mondta a főjegyző, maga itt harmincmillió koronáért szöllőt vett. Hohó, az ilyenek nincs kolduspasszus.

- De már nézze csak meg nagyságos főjegyző úr, hogy miből vettem én azt: Isten kegyelméből, úgy áll az ott. Én nem bírok a fiammal veszekedni, meg a menyemmel. S ha meg ki akarnám úzni őket onnan, még elemésztenének, hogy rájuk jusson. Mert a fiam úgy szereti azt a földet, hogy még a port is sajnálja, amit elfúj róla a szél. Ezért hát gondolom, hogy megintcsak nekiindulok s járom majd a három megyét. S az Isten kegyelméből nem akarok én már szöllőt, csak egy kis koporsóra valót, meg, hogy eljöjjön a pap.

- Nincs énnékem azért panaszom. Csak éljen a fiam a földön s ne mondja, az atyám nem hagyott rám semmit. Ha ő olyan hitvány, hogy el bírja venni a százéves atyjától ezt a kis földet, legyen neki. Maga úgyis azt csinálta, nem lesz az újra nehéz, mondja... így küldött el koldulni... de nincs énnékem mégse annyi bajom, mint a fiamnak. Ad nekem a fiatalúr is úgy-e ezért a kis beszédért valamit a koporsómhoz? aztán majd találkozom másokkal is, ki ad valamit, ki nem ad semmit.

És szétnéz a tájon. Fönn az égen, szelid bárányai legelnek: a felhők. A fákon nesztelenül nőnek a gyümölcssei. Amott lassú harapással fejős barmok bolyongnak előbbre: odabotoz hozzájuk s a kis kék lábaskába tejet kap tőlük. A hegyek hallgatnak körülötte, az utak nem civakodnak a lába alatt.

Ott meri hagyni száz éves fejjel azt a vagyont, amit száz év alatt szerzett meg: a hold szöllőt. Száz éve koldus, de mégis szabadabb minden gazdagnál.

Isten kegyelméből élő, igazi, bátor emberfajta.

Szóródó, hintődő, mint a fenyőfák virágpora; csak élni akar, lélekzeni, amíg csak lehet. Nem spekulál fegyverrézsvényre s nem izgul, hogy a lakói fizetnek-e; ősidők embere, kései nyom, ritka, édes példány. S az ember feléjük lehelli az isteni ígét: Szaporodjatok és sokasodjatok mint a tenger hala és az ég csillagai.

S amire olyan kíváncsi volt az ember a nyüzsgő, zsongó-bongó méhek társadalmára... ez az igyekvő fajta ellenszenvessé lesz, értelmetlenné, nem tetszik, a kicsinyesség, az emberi zsugoriság mintaképe, a sok-sok ezer méhhez teli kaptár. A méhzümmögés emlékeztet a gépek bűgására; a fejük tompa mint a dum-dum golyó; szorgalmuk: kufárok ijedt harácsolása, az ember gyávasága, pénzgyűjtő mohósága.

S köztük ragyogva jelenik meg nekem: a százéves, az Isten kegyelméből élő koldus, aki bátor, igaz, mint maga a felelőtlen élet. Sóhaj és tünemény bennem. A valóság álma. Száz éves? Tízezeréves vágya az embernek, aki látja, hogy a rend, a hossz és a bessz, a kereskedés, a zsugorgatás kapkodása, véres háborúkon rángatja át az életet, amíg fájdalmaitól s természetellenességétől meg nem örül az egész emberiség.

Paul Verlaine: Őszi chanson

Ősz húrja zsong,
Jajong, búsong
A tájon,
S ont monoton
Bút konokon
És fájón.

S én csüggeteg,
Halvány beteg,
Míg éjfél
Kong, csak sírok,
S elém a sok
Tűnt kél.

Óh, múlni már,
Ősz! hullni már
Eresszél!
Mint holt avart,
Mit felkavart
A rossz szél

(Tóth Árpád fordítása)

Sík Sándor: A szívemet jártatom

Városról városra
Madárként szálldosva
A szívemet jártatom.
Nyájas völgyek, ormok
Szeme közé kormot
Fú fekete vonatom.
Gyakorta de vágynék
- Ellibegő árnyék -
Megállani valahol,
Ám már a tűnékeny
Gép messze vidéken
Kacarász és zakatol.

Itt is, ott is mécses,
Csöpp emberi fészek
Meleg szeme hunyorog.
Szuszogó gyerekek,
Gyökerek, gyökerek,
Békességes otthonok!
Volt nekem is egykor!
Gyönyörű gyerekkor!
Ó anyaszem mosolya!
Volt nekem is, kettő!
Ó drága Gödöllő!
Ó szép Kegyes Iskola!
Az egyik lebontva,
Másika számomra
Temetővé változott.

Oda már - madárka
Letörött faágra -
Csak sírni ha szálldosok.
Görögj hát karikám,
Fekete paripám,
Hegyen, völgyön, temetőn,
Ostoros négy szelek,
Érzelek, érzelek,
Bokám-bizseregdetőn.
Minek tétovázzunk.
Maradandó házunk
Úgy sincsen a nap alatt.
Mért volna kímélned:

Elvillan az élet,
Ha botorkál, ha szalad.
Szakadt gyökereid
Síró csöpp ereit
Szárogasd fel vigyázva
S széjjeltergetve
Tájakba, szívekbe
Küldd el őket világba.
Teljenek, éljenek,
Lelkekhez férjenek,
Emberekhez, egyenként.
Szívvel ha felfogod,
Így lehet otthonod
Mind az egész mindenség.

Dvorzsákné Varga Erzsébet: Mese az ősziről

Valamikor régen, még a világ kezdetén nem voltak ám ilyen színesek a falevelek ősszel, mint most. Egyhangú volt minden fa. Ha elmúlt a nyár, megsárgultak és lehullottak a levelek. Őszapó már nem akart változtatni régi szokásán, megelégedett a sárgával is.

Ősz úrfi, a fia, egyszer különös ötlettel állt elő.

– Hadd fessek be én a fákat, csak egyszer. Már láttam Édesapám, hogy csinálja!

Az öreg Ősz ráállt, de titokban azért figyelte fia tevékenységét.

Ősz úrfi először a szorgos kis méheket bízta meg, hogy nyáron gyűjtsenek neki sok- sok festéket a virágokból. Azok el is vállalták, hiszen mi sem kedvesebb munka számukra, mint virágról, virágra szálldosni, nektárt gyűjtögetni. Külön kis kosarat kaptak, amibe a színeket gyűjtötték. Hétfőn a sárga, kedden a piros, szerdán a kék, csütörtökön a zöld, pénteken a bordó színeket gyűjtötték. A többi két napon azt csinálták, amit akartak.

Így ment ez egész nyáron. Gyűltek a színek. Hatalmas halmokat halmoztak fel a szorgos kis méhek, és munkájuk gyümölcsét minden nap megcsodálták. Telt, múlt az idő. A reggelek hűvösödtek, a nap egyre gyengébben ontotta fényét, melegét, a virágok elkezdtek száradni. Az emberek megkezdték a betakarítást a kertekben, a mezőn.

Ősz úrfi érkezettnek látta az időt, hogy munkához lásson. Felvette a mellényét, és elindult. Ahogy közeledett a festékgyűjtő helyhez, egyre nagyobb lármára lett figyelmes. Hallja, hogy a színek veszekednek, melyikük a legszebb. Olyannyira belemerültek a vitába, hogy összekeveredtek a nagy civakodás közben. Mire az úrfi odaért, már nem volt csak minden színből egy kevéske, ami tiszta maradt. De volt, narancs, rozsdabarna, zöldes barna, bordópiros, és azok számtalan árnyalata. Ősz úrfi nagyon dühös és elkeseredett volt egyszerre. Most mi lesz?

Ám nem volt mit tenni. A mezőről már elfogytak a színek, újakat gyűjteni nem volt honnan, így hát ezekkel pakolta tele zsebét, és hintette, hintette nem is nézte hová. Szomorú volt, mert attól tartott, apja nem bízta többé rá a munkát.

Mire mindent átvarázsolt, Őszapó is előjött, hogy gyönyörködjön fia munkájában, de nem látta őt sehol.

Egy hatalmas tölgyfa tetején pillantotta meg.

– Mi a baj fiam? – kérdezte.

– Bocsásson meg Édesapám, de nem tudtam elvégezni tisztességesen a munkát, amit annyira szerettem volna – és elmesélt mindent, mi is történt.

Az öreg Ősz a keblére vonta, és így szólt.

– Hallgasd csak fiam! A saját panaszodtól nem hallod az embereket, a gyerekeket.

Ősz úrfi elhallgatott, és arra lett figyelmes, hogy az emberek így kiáltottak.

– Soha nem volt még ilyen szép, színes őszi.

Az öreg Ősz büszke volt fiára, az meg örömmel ölelte át apját, hogy mégis sikerült, elégedettek az emberek.

Így történt bizony, és azóta színesek a falevelek a fákon, a cserjéken, a bokrokon. Hol több, hol kevesebb festék hullik egy - egy fára, de a legpompázatosabb színekben tündökölnék az erdők, és örül neki minden madár, minden állat, és minden gyerek- ember, de még a felnőtt is.

Fehérrel festeni

Betűket kellene írni az égre,
Fehérrel festeni a kékre...

Követni eltűnő álmokat,
Kisimítani az égi ráncokat,
Mezítláb menni szivárványon át,
Lenni távoli pont, mi biztos,
Tükröződés, mi bizonytalan,
Lenni jel, a jeltelenségben,
Tenyérben végtelen vonal,
Lenni hajnali derengés,
Pacsirta hangja rét felett,
Felhőig szállni végül,

Betűket kellene írni az égre,
Fehérrel festeni a kékre...

A színek pszichológiája

Kapcsolataink

Mindannyian azt szeretnénk, hogy a körülöttünk élő emberek boldogok legyenek. Ha a lakásunk falait, fehérre, zöldre, vagy rózsaszínre festjük, akkor hatással lehetünk a kiegyensúlyozott érzelmi kapcsolatainkra. Ezek a színek segítenek nekünk abban, hogy társunk boldog hangulatát átvegyük. Viszont az a hátulütője, hogy a negatív érzelmek nehezebben kerülnek a felszínre, mert nem vesszük észre őket.

Pihenés

A kék színt olyan helyiségekben ajánlják, ahol sok időt töltünk. Ez a szín képes csökkenteni a légzést és a vérnyomást, így nyugtatóan hat ránk. A hálósoba remek hely, ahol használhatjuk, mert biztos, hogy nyugodtan fogunk aludni. A halványlila szín is enyhíti a feszültséget, így békés környezetet eredményez, ezért ez nagyszerű szín az otthoni, vagy az irodai

munkára. Ez a szín, mivel a piros és a kék keveréke segít a gondolataink szárnyalásában.

Érzelmek

A zöld szín a pozitív érzelmeinket erősíti, míg a negatív érzelmeinket gyengíti. A fehér és a rózsaszín hasonló hatással bír, de a kutatók folyamatosan vizsgálják ezeket az összefüggéseket. A pirosnak ellentétes hatása van, a negatív érzelmeinket felerősíti. Például a kudarchoz, vagy a veszélyekhez kötődő érzelmeinknek nagyobb teret engedünk a piros szín által.

Kreativitás

A zöld szín segít az agyi funkciók fejlesztésében is. Egy kísérletben azt vizsgálták, hogy a fehér, szürke, piros, zöld, vagy a kék szín segíti-e a kreatív gondolatok előidézését. A zöld szín támogatta legjobban a képi és a verbális feladatok kreatív megoldását. Ez a szín tökéletes lehet, akár az irodánkban, de ha zöld parkra néz a dolgozó szobánk ablaka, akkor érdemes az íróasztalt az ablak elé tenni, így segíthet a látvány, az agysejtjeink tökéletes működéséhez. A zöld szín szintén megnyugtató környezetet teremt. Tudományos magyarázata annyi, hogy a zöld színt közvetlenül a retinára fókuszáljuk, így nézése nem megerőltető a szemnek.

Veszély

Ha piros színt látunk, automatikusan beindul egy veszélyreflex az agyunkban. Ez egy védelmi reakció, a jelzőlámpák is nem véletlenül pirosak. De ennek a színnek a hasznát a sportban, főleg az atlétikában ki lehet használni, hiszen a sportolók nagyobb sebességre és erőre képesek a piros szín által. A fekete ruhát viselő sportolók, vagy diákok viszont több szabálytalanságot követnek el. Egy kísérletben pedig azt mutatták ki, hogy a kék színű utcai lámpák hatására csökkent a bűnüldözés.

Memória

A színek befolyásolják az emlékezetünket is. Ha piros színek vesznek körül minket, akkor a memóriánkban jobban rögzülnek a negatív csengésű szavak. A zöld szín hatására, pedig a pozitív jelentésű szavakra emlékezünk jobban. Ez az információ segíthet nekünk abban, hogy könnyebben tanuljunk és sikeresebbek legyünk a vizsgákon. Azt is kimutatták, hogy a piros színű feladatsorok 20%-kal rosszabb tesztteredményeket hoznak, mint a kék, vagy fekete tintával nyomtatott feladatok.

Energia

A piros szín energiát ad, de a zöld szín képes a kedélyállapotunkat is felturbózni. Sőt, a sportolók, ha zöld színű helyiségben edzenek, kevésbé fáradnak el az edzés végén és boldogabbak lesznek a szín hatására. A szabad téren való edzés is ezt idézi elő, ezért ideális sport lehet, a lehangolt lelkiállapotunkra egy esti futás a közeli parkban. Vizsgálatok támasztják alá azt is, hogy akinek a lakókörnyezetében nagyobb zöld terület van, az boldogabban éli a mindennapjait, mint egy nagyvárosi betonrengetegben.

Itt is a természet közelsége és a zöld szín hatása teszi, hogy nyugodtabb élet vár ránk.

Étvágy

A piros szín képes megnövelni az étvágyat. Gondoljunk csak a gyorsétkezdék színeire, meg a piros kockás abroszokra a kisvendéglőkben. Tudatosan választották ezt a színt, hogy az emberek étvágya is nagyobb legyen. Sőt a tányér színe is befolyásolja a fogyasztásunk mennyiségét. Minél nagyobb a kontraszt a tányér színe és az étel között, annál többet fogunk enni belőle. Egy kísérlet szerint 30%-kal több étel fogy, ha a tányér színe jelentősen eltér az étel színétől, de még egy piros szalvéta is képes növelni az étvágyat. Éppen ezért kerüljük ezt a színt a konyhánkban, mert garantáltan többletkalóriákhoz vezet. A kék szín viszont a fogyókúrázók színe, a legkevésbé étvágygerjesztő szín, nem véletlen a természetben is nagyon kevés kék színű zöldség, gyümölcs van.

Gyerekek

A csecsemők állítólag a sárga színre reagálnak először, ezért sok bábijátékot készítenek ezzel a színnel. A gyerekeknek pedig nagyobb étvágyuk van, ha több különböző szín van a tányérjukon. Zöldségből, gyümölcsből is szívesebben fogyasztanak, ha néhány élénk színt rakunk össze nekik. Ráadásul a különböző színű ételek, több különböző tápanyagot is tartalmaznak, tehát nemcsak többet esznek ezekből, hanem egészségesebben is táplálkoznak általa..

Migrén

A fejfájás és a komolyabb fajtája, a migrén elég gyakori fájdalom stresszes életünkben. Ilyenkor kerüljük a fényt, egy kis sötétségre és csöndre vágyunk. A kék, sárga és piros színtől a migrén csak rosszabbá válik. Egyedül a zöld színű fény az, ami segít és hoz egy kis javulást ilyenkor.

Libidó

Az köztudott, hogy a férfiaknak hevesebben ver a szíve egy vörös ruhát hordó hölgy látványától. De a nők is kedvelik ezt a színt a férfiakon. Tanulmányok kimutatták, hogy a piros szín látványa megemeli a pulzusszámot, és adrenalin pumpál a véráramba. Képes fizikai reakciókat produkálni pusztán csak az, hogy nem kék ruha, hanem piros van rajtunk. Ha szeretnénk egy pezsdítő környezetet létrehozni a lakóterünkben, akkor a piros tökéletes választás, a hálósobában viszont nem ajánlott, mert a pihenést nem segíti elő.

Biológiai óránk

Tudósok megállapították, hogy a kék szín segít, ha a biológiai óránk valamilyen oknál fogva felborul. Akár egy utazás során fellépő, több órák időeltolódás miatt fellépő, nyugtalan állapot. A kék szín pozitív hatással van a fizikai, pszichés és viselkedési mintákra, amelyeket rendszeresen, napi szinten végzünk. Kiegyensúlyozottá válik a napi rutinunk általa.

Szókratész bölcsessége

Az ókori Görögországban Szókratészt nagy becsben tartották a tudása miatt. Egy nap találkozott egyik ismerősével az utcán, aki azt mondta neki:

- Szókratész, akarod tudni, mit hallottam a legjobb barátodról?

- Várj egy pillanatot! – válaszolt Szókratész. – Mielőtt bármit mondanál, szeretném, ha megfelelne három kérdésre. Ezt hívják tripla szűrőnek. Az első szűrő az igazság. Teljesen biztos vagy abban, hogy amit mondani akarsz, az igaz?

- Nem – válaszolt az ember. – Csak hallottam róla, és ...

- Rendben, szóval nem vagy biztos benne, hogy igaz-e vagy sem. Most próbáljuk ki a második szűrőt, a jóság szűrőjét! Az, amit mondani akarsz a barátomról, valami jó dolog?

- Nem, éppen ellenkezőleg.

- Szóval – folytatta Szókratész – valami rosszat akarsz mondani róla, de nem vagy biztos benne, hogy igaz. Akkor alkalmazzuk a harmadik szűrőt, a hasznosság kritériumát! Amit mondani akarsz, az hasznos lesz nekem?

- Nem igazán...

- Nos - vontá le a következtetést Szókratész –, ha mondani akarsz nekem valamit, ami nem biztos, hogy igaz, nem jó és nem is hasznos, miért mondanád el egyáltalán?

Ezért volt Szókratész nagyszerű filozófus, és ezért tartották nagy becsben.

Madách Imre: A mester és a tanítvány

„Mester! taníts, taníts meg festeni,
Képében a napot megdicsőítem.”

„Én, mond a mester, hogyha árnyait
Bírom ellesni, azzal is beérem.”

Örkény István: Nápolyi

A fiam, a gazember, nem akar beszélni. Nemsokára meglesz két éves, de annyit, hogy papa is csak kegyes úri jókedvében hajlandó kimondani. Másfelől azonban hibátlanul érti az emberi beszédet, s a legbonyolultabb feladatoknak is játszva a végükre jár. "Eridj ki a konyhába, és mondd meg anyádnak, hogy el kell mennem, adjon ebédet." Kimegy a konyhába, valamit muzsikál az anyjának, két perc múlva itt az ebéd.

Az a legingerlőbb a dologban, hogy ő nem tanulja meg a mi beszédünket, de mi az övét igen. Szép lassan rácsalogatott minket az ő kézzel-lábbal, mutogatással kevert tolvajnyelvére. Ha valamit keres s megtalálja, fülsértő ízéssel sikoltja világgá örömét; ha nem találja, egy hosszan elnyújtott nyee-vel

adja tudunkra bosszúságát, de azt is olyan idegtépő hanggal, mint amikor a porcelántányéron megszalad a kés. Ha szomjas, odacibál a fiókos szekrényhez, ahol tavaly ilyenkor, amikor betegen feküdt, a szacharinos tea állt. Azóta odajárul vízért, s ha megkapta, jóleső hőmmentéssel jelzi elégedettségét.

Gondoltam, ebből elég. S tegnap, mikor csak ketten voltunk idehaza, leültünk szépen a szőnyegre, szemtől szembe, s azt mondtam neki:

- Most pedig, kedves fiam, beszélgetni fogunk.

Höm - mondta elégedetten, s biztató tekintetet vetett rám.

- Nem, fiam - válaszoltam határozottan. - Mi most magyarul fogunk beszélgetni.

Meglóbáltam egy tízdekás papírzacskót, melyre az Édességbolt címe volt rányomtatva, amitől az ő arckifejezése még barátságosabbá derült, azt a gyanút keltve bennem, hogy titokban nemcsak beszélni, hanem talán olvasni is tud már. Szedtem kifelé a nápolyiszeleteket, s bicskával még apróbb szeletekre szabdaltam őket, akkorára, mint egy makkacukor. Mesterségemből kifolyólag tudom, hogy a magyar nyelv milyen gazdag szavakban.

Az elsőt odatartottam az orra elé.

- Mondd szépen: kérek.

Kitátotta s becsukta a száját, jelezvén, hogy oda helyeztessék a nápolyi. Én azonban nem az ő szájába tettem a nápolyit, hanem a magaméba, s nagy gusztussal, ropogatva kezdtem rágcsálni.

- Nyee! - rikoltott fölháborodásában.

Megmutattam a második nápolyit.

- Mondd szépen: kérek.

Nem mondta. Megettem. Elővettem a harmadikat. Mikor azt is megettem, azt mondta: bebbe, amit még sohasem mondott volt, de nyilván azt jelenti, hogy piszkos zsaroló. A negyedik és az ötödik nápolyi tűnt fel és tűnt el, amikor - a hatodik láttán - egyszerre így szólt:

- Kéek.

Drámai pillanat volt. Ha most odaadom a nápolyit, akkor húsz év múlva az ideggyógyászok hipnotikus álomban fogják leszoktatni a raccsolásról. Meglehet, bestiális apa vagyok: a hatodikat is megettem.

- Csak a grófok raccsolnak, kedves fiam. Mi nem raccsolhatunk, mert a te apád csak egy nyomorult író.

Vidáman elmosolyodott és így szólt:

- Író.

Gyönyörűen mondta. Mint amikor összeroppantunk egy diót, úgy reccsent az az r. Ismerek egy kopasz író, aki két évre elmenne juhászkiutjának, ha egy ilyen r-t ki tudna nyomni magából. Őneki alkalmasint odaadták a nápolyit.

Most már én is odaadtam. Lassan és látható büszkeséggel rágta, talán mert érezte, hogy ez volt az első falat, amelyért megdolgozott. Megmutattam a következő nápolyit.

- Mondd szépen: cukor.

A szóvégi r-t kimondani már férfimunka. Kimondta. Kimondta, hogy kenyér, hogy virág, hogy alma, hogy madár, hogy rocska... Talán egy félóra hosszat

csevegtünk kéttagú szavakban; amit mondtam, mondta utánam. Ekkor vérszemét kaptam és így szóltam:

- Mondd szépen: villamos-végállomás.

Nézte az én mindent tudó számat, és elkezdte utánaformálni az ő rózsaszínű, puha, számócalevél nagyságú ajkával e két szót. De ők nem akartak világra-jönni, megkapaszkodtak valahol, összegabalyodtak, csak valami alaktalan habarék bukott ki száján. Lehajtotta fejét, és elkezdett sírni. Bennem pedig előötlött valami, valami, amire sohasem gondoltam, amit már régen elfeledtem, s ami soha vissza nem ötlött volna az emlékezetembe, ha sírni nem látom a fiamat - az, hogy amit tudunk, milyen fáradsalmak és kínok és töredelmek árán tudjuk. Elszégyelltem magam, kifújtam az orrát, kezébe nyomtam a nápolyis zacskót, és kimentem a szobából. Tíz perc múlva benéztem hozzá, még mindig a földön ült, eszegette a nápolyit, és hüppögött.

Kosztolányi Dezső: Tanár az én apám

Tanár az én apám. Ha jár a vidéki városban, gyermekek köszöntik ősz fejét, kicsinyek és nagyok, régi tanítványok, elmúlt életükre emlékezve, lassan leveszik kalapjuk. Mint az alvajárók, kik másfelé néznek. Hentesek, ügyvédek, írnokok, katonák, s olykor egy országos képviselő is. Mert nagy az én családom. Nagy az én családom. Kelettől nyugatig, nyugattól keletig. Nagy a mi családunk. Mikor vele megyek, fogva öreg karját, vezetve az úton, a szívem kitágul, s szívek közt énekel elhagyatott szívem. Az én édesapám az emberek apja, s én az emberek testvére vagyok.

Dr. Buda László: Hogyan lehetnék jobban?

Enyhe nátha kapcsán úgy döntöttem, hogy beszerezek egy orrspray-t, de én szeretem a természetesebb, nem olyan durva dolgokat, úgyhogy kitaláltam, hogy nekem a tengervizes lesz jó.

Ezzel az elképzeléssel átsétáltam a közeli spirituális elvonuló központba. Az a Westend, ahol mindenki módosult tudat-állapotban jön-megy, én is nagyon szeretek ott sétálni, ott vannak ilyen megvilágosodás-élményeim.

Ez is egy ilyen volt.

Bementem a gyógyszertárba, megtaláltam a spray-t, amit akartam, letettem a gyógyszerész hölgy elé, és egy kedves gesztussal valahogy így üdvözöltem őt: "Jó napot kívánok, ezt szeretném kérni". Még mosolyogtam is hozzá, ami meglepő hatást gyakorolt a hölgyre, mert neki is elkezdett fűlig érni a szája, és fontos, hogy szó szerint idézzem: "Jó napot kívánok! Biztos, hogy ezt szeretné elvinni? Mert magának őszintén megmondom, ez nem ér egy kalap szart sem."

Ott egy picit kisiklottam a sínemről, mert a kedvesség az rendben van, de ezt olyan eltűzött intimitásnak éreztem így elsőre köztünk. Elindult az a pszichológiai folyamat, hogy 'most mit csináljak?'. Mert ez a hölgy tényleg kedves velem, gondoskodik rólam. Van ez a régi reklámduma, hogy kérdezze meg orvosát, gyógyszerészét! Ezen mindig törpöltem, hogy könyörgöm, kinek van gyógyszerésze? De most éppen nekem – ez lett a helyzet, hogy saját gyógyszerészem van! Úristen, nem is kértem, de ott van, gondoskodik rólam, szemlátomást törődik velem. Viszont nem vagyunk egy hullámhosszon abban, hogy milyen terméket kéne vásárolni. És akkor itt jön be az, hogy öntudatlanul is merre indulok most el.

Mondanom sem kell, hogy abba az irányba indultam, hogy jaj, őt biztos, hogy nem szabad megbántani. Biztos, hogy nem fogok vele szembemenni, mert először is, nagyon aranyos, másodszor, ha most én erre azt mondom, hogy márpedig ezt akarom megvenni, lehet, hogy soha többé senkinek nem fog tanácsot adni. Tehát ilyen emberiség szintű problémát érzékeltem már ott ebben, hogy nagyon nem mindegy, mit válaszolok erre. Úgyhogy ezt nyögtem ki végül: "És megmondaná, hogy akkor mit javasol?"

A gyógyszerész hölgy átvette felettem az irányítást, mint hajdan anyám. "Ez nem kell!", mondta, és félre is tette, mintha már nem is lenne napirenden, amit én valaha akartam. Elővett egy olyat, amiben van hatóanyag – ugye, ezt akartam elkerülni eredetileg. Innentől már elég egyértelmű volt, hogy saját akaratomtól és felnőtt szándékomtól megfosztva álltam ott egy ilyen újdonsült szeretet-kapcsolatban, anyámmal. Ami utólag összeállt, az valami ilyesmi: nézd már, hogy ez a megfelelés, ez a jó kisfiú-attitűd, ez a kapcsolatnak való azonnali és öntudatlan alárendelése annak, amit én amúgy szeretnék, hogy ez milyen ismerős számomra, te jó ég! Ezt hányszor csinálom én!

De ott és akkor ez egyáltalán nem jutott eszembe, hanem nagyon szépen megköszöntem, mosolyogtam, boldognak éreztem magam, hogy valaki gondoskodott rólam. Csak amikor sétáltam a gyógyszertártól elfelé, zöldkeresztes nylon szatyorral a kezemben, benne egy termékkel, amit nem akartam megvásárolni, azon gondolkoztam, hogy amúgy ötvenöt éves pszichiáter vagyok. Akkor milyen állapotban lehetnek a többiek? Mi lehet az ő szatyrukban?"

Vitó Zoltán: Költő

Hogy mért fakad olykor derűm borúra?:

- A vágy s a félelem, az kényszerít:

Ez írni űz papírra, kőre,óra,
s az szüntelen csak egy képet vetít:

"Ó, jaj, ha meddőn száll el ez az óra!"

Izzó tűzű, emésztő láng hevít:

Mi lesz, ha ismét nem lelek a szóra(?!),
amely perzselve majdnem szétfeszít...

És vakmerő kezem az égre nyúl,
tollam a végtelenbe megmerítem,
érzem, hogy már a testem is kigyúl,

lelkem lebeg a csillagok felett,
a gyors időt megállni kényszerítem,
s így születik - ha más nem - egy szonett.

Olvasó! Ne vess, én is jól nevettem az alábbi regény-részleten:

Gerald Durrell: Családom és egyéb állatfajták 140.-143. o.

„...Egy napon egy kövér nőstény skorpiót találtam, mely első látásra mintha világos, őzbarna szőrmebundát viselt volna. Közelebbi vizsgálatra kiderült, hogy a furcsa öltözék nem más, mint egy csomó csecsemő, mely a mama hátára kapaszkodik. El voltam ragadtatva a családtól, és elhatároztam, hogy becsempészem őket a hálósobámba, hogy egy darabig figyelhessem növekedésüket.

Végtelenül óvatosan beterettem az anyát és családját egy gyufaskatulyába, és siettem a villába. Szerencsétlenségemre épp akkor tálalták az ebédet, mikor beléptem az ajtón. Dobozomat gondosan a kandalló párkányára tettem úgy, hogy a skorpiók elég levegőt kapjanak, aztán mentem az ebédlőbe. Asztalhoz ültem a családdal. Elüldögéltem az ebédnél, titokban Rogert ettettem az asztal alatt, és hallgattam a családi vitákat. Megfeledkeztem új zsákmányomról. Végül Larry, aki befejezte az ebédet, kihozta cigarettáit a nappaliból, hátradőlt székében, szájába dugott egy cigarettát, és fogta a gyufaskatulyát, melyet szintén magával hozott. Teljesen megfeledkeztem a fenyegető veszélyről és érdeklődve néztem, amint könnyedén társalogva kinyitotta a dobozt.

Én mindmáig állítom, hogy a nőstény skorpió nem akart semmi rosszat. Izgatott volt és némileg bosszús, hogy ennyi időre bazárták egy gyufaskatulyába, és megragadta az első adandó alkalmat a menekülésre. Villámgyorsan kiemelkedett a dobozból és végigfutott Larry kezefején. Ott megpihent, kicsit tanakodott, hogy mit is tegyen, fullánkját tette készen a magasba görbítve. Larry megérezte a karmok mozgását és lenézett, hogy mi lehet az. Ettől fogva a dolgok egyre jobban összezavarodtak. Larry felüvöltött félelmében, amitől Lugarécia földhöz vágott egy tálat,, Roger pedig vad ugatással kiugrott az asztal alól. Larry egy kézmozdulattal az asztalra röpítette a szerencsétlen skorpiót, amely Margo és Leslie között kötött ki, konfetti módjára szórva mindenfelé a kisbabáit, amint az asztalra pottyant. A végsőig feldühödve a bánásmódon, Leslie felé futott, és fullánkját remegtette izgalmában. Leslie felugrott, felborított egy széket és csapkodott az asztalkendőjével, így ellódította a skorpiót az asztalterítővel Margo felé, aki akkorát visított, hogy egy mozdonynak is becsületére vált volna. Mamát teljesen kihozta sodrából ez a hirtelen átváltás békéből káoszba. Feltette szemüvegét és az asztalra meredt a pokoli láрма okát kutatva Ebben a percben Margo sikertelen kísérletet tett a skorpió feltartóztatására: egy pohár vizet zúdított rá. A zuhany elkerülte az állatot, de sikeresen nyakon találta Mamát, aki sohasem állhatta a hideg vizet, most is nyomban kifulladt és levegő után kapkodva ült az asztal végében, minden tiltakozásra képtelenül. A skorpió közben Leslie tányérja alá bújt, csecsemői pedig vadul rajzottak szanaszét az asztalon. Roger nem értette, miért ez a nagy ijedelem, de elszánta magát, hogy kiveszi részét az eseményekből, és eszelősen ugatva nyargalt körbe-körbe a szobában.

- Már megint ez a nyavalyás kölyök! – üvöltött Larry.
- Vigyázz,! Vigyázz! Jönnek! – visított Margo.
- Egy könyvet adjatok! – bömbölte Leslie. – Üssétek le egy könyvvel!
- Mi van veletek, az Istenért – könyörgött Mama, szemüvegét törölgetve.
- Ez a nyavalyás kölyök ... még elpusztít mindnyájunkat...nézz az asztalra. Térdig járunk skorpióban...- Gyorsan, csinálj valamit...vigyázz, vigyázz!
- Ne visíts, hozz egy könyvet, az Isten áldjon meg! Rosszabb vagy, mint a kutya, csönd Roger!
- De hogy kerültek skorpiók az asztalra, drágám?
- Az a nyavalyás kölyök! Ebben a házban minden gyufaskatulya életveszélyes!

Rogerben az a tévhit ébredt, hogy valaki megtámadta a családot, és neki kell minket megvédeni. Lugarécia volt az egyetlen idegen, ezért beleharapott a bokájába. Ez nem segített a helyzeten.

Mikor némileg helyreállt a rend, a család bevonult a szalonba, én pedig kávéskanállal összeszededgettem a skorpióbébkét, visszarakva őket anyjuk hátára. Egy tányérkán kivittem és elengedtem őket a kertben.

Roger meg én a domboldalon töltöttük a délutánt, úgy gondoltam, jó lesz, ha a család pihen egyet, mielőtt viszontlát...”

V I C C O L D A L

- Anya, a nagymami tényleg a dédimami hasában volt?
- Igen, Kicsim
- Te meg a Nagymami hasában voltál?
- Bizony.
- Anya, én meg a Te hasadban, ugye? Akkor ezek szerint mi matrjoska babák vagyunk!

Matematika tanár a gyerekhez:

- Pistike, mennyi $2000+3650$?
- 6000.
- Ki tanította neked ezt a butaságot?
- Az apukám.
- És mi a te apád?
- Pincér.

A tanár így szól az osztályhoz:

- Ha a hátsó padokban ülők olyan csendben kártyáznának, mint ahogy a középső padokban alszanak, akkor az első padokban ülők tudnának figyelni!

Anyu! Nagyon fáj a torkom, meg a hasam is!

- Ó, te szegény! Miből is írtok ma dolgozatot?

A tanító néni a "tragédia" fogalmát szeretné megtanítani a gyerekeknek. Meg is kérdezi Pistikét, hogy tudna-e példát mondani a tragédiára. Pistike nem habozik:

- Hát például tragédia az, hogy a nagypapámnak döglenek a disznói!
- Nem Pistike, tévedsz: ez valóban nagy baj, de nem tragédia! A tragédia az volna, ha a mi nagy vezérünk, Rákosi elvtárs hirtelen és váratlanul elhalálozna! Érted?

Néhány hét múlva szakfelügyelő érkezik az iskolába, és a tanító néni imponálni szeretne neki, ezért ismét előveszi a témát, amit már olyan jól elmagyarázott.

- Gyerekek, meg tudná nekem valaki mondani, mi a különbség a baj és a tragédia között? Pistike?
- A tragédia az, ha a mi nagy vezérünk, Rákosi elvtárs hirtelen és váratlanul meghal. Az tragédia! De nem baj! A baj az, hogy a nagyapámnak döglenek a disznói...

A futballista fiát megbuktatják harmadikban, de az mégis boldogan meséli apjának:

- Apa, képzeld, a szerződésemet a harmadik osztállyal egy évvel meghosszabították...

Földrajzórán szakfelügyelői látogatás van - a diákok a földgömb előtt felelnek. A felügyelő rábök a földgömbre, és az egyik diákhoz fordul.

- Na, meg tudod-e mondani, miért ilyen lapult az északi és a déli sark?

A diák megszeppen, és ügyesen "kivágja" magát:

- Én hozzá se nyúltam, nem is láttam senkit és semmit!

A szakfelügyelő arca elsötétül, nem szól semmit, de óra után négyszemközt kioktatja a tanárt, aki kínjában mentegetőzni kezd.

- Tessék elhinni, a diák igazat mondott! Mi is így kaptuk a minisztériumtól.

A szakfelügyelő szó nélkül elrohan, azonnal ír egy felháborodott hangú levelet az "illetékeseknek". A válasz nem sokat késik.

"Nem érdemes az ügyet felfűjni! Azonnal küldetek egy új földgömböt az iskolának."

Felvételizik három diák. Bemegy az első, akinek hatalmas protekciója van. Megkérdezi a bizottság:

- Mikor fejeződött be a második világháború?

- Hát talán a század közepe felé - mondja a felvételiző.

- Zseniális, fel van véve!

Bemegy a második jelentkező, akinek van egy kis protekciója. A kérdés ugyanaz:

- Mikor fejeződött be a második világháború?

- 1945.

- Egy kicsit pontosabban esetleg?

- Valamikor tavasz vége felé, tán májusban.

- Rendben. Felvettük.

Bemegy a harmadik jelentkező, akinek egyáltalán nincs protekciója. A kérdés ugyanaz:

- Mikor fejeződött be a II. világháború?

- Európában, 1945 május 6.-án lépett érvénybe a fegyverszünet, a japánok 1945 szeptemberében kapituláltak.

- Hmmm. Hány embert vesztett a Szovjetúnió?

- Huszonkétmillió-hétszázezer-százkető.

- Hmmm. Név szerint?

- Pistike, melyik óceán ez? - kérdezi a tanár a térképre mutatva.

A fiú mélyen hallgat.

- Így van! Ez a Csendes-óceán!

Pistikét történelemórán felszólítja a tanár.

- Pistike, mondd meg, mi volt Olaszország államformája a második világháború alatt!

Pistike nézegeti a térképet, majd bizonytalanul megszólal:

- Háááát... csizma?